

**Pani
Anna Wrześniak
Śląski Wojewódzki Inspektor
Ochrony Środowiska**

LKA-4101-10-01/2011 P/11/121

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli¹, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach przeprowadziła kontrolę Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska² w Katowicach, dotyczącą działań inspekcji w zakresie likwidacji mogilników w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2011 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 22 lipca 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Inspektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Inspektoratu w zakresie spraw objętych kontrolą.

Powyzszą ocenę uzasadniają następujące oceny cząstkowe i ustalenia kontroli:

Inspektorat prowadził ewidencję mogilników z terenu województwa śląskiego. W ewidencji ujęto informacje dotyczące zlikwidowanych do 2009 r. siedmiu mogilników, zawierające ich opis, lokalizację, szacowane ilości odpadów i rok likwidacji, a dla trzech niezlikwidowanych mogilników w ewidencji wskazano miejsca ich przypuszczalnej lokalizacji.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm., zwanej dalej „ustawą o NIK”.

² Zwany dalej „Inspektoratem”.

W okresie objętym kontrolą Inspektorat prowadził rzetelnie działania zmierzające do ustalenia bądź wykluczenia lokalizacji mogilników dotychczas niezlikwidowanych: w Lipowej (gmina Lipowa, powiat żywiecki), w Czatachowej (gmina Żarki, powiat myszkowski) i w Raszczykach (gmina Lyski, powiat rybnicki).

W tym celu Inspektorat występował do organów samorządu terytorialnego o udzielenie informacji o wynikach działań podejmowanych dla ustalenia lokalizacji mogilnika w Lipowej i Czatachowej oraz do Instytutu Ochrony Roślin Oddział w Sośnicowicach o udostępnienie dokumentów i danych dotyczących ewentualnej lokalizacji mogilnika w Czatachowej. Przeprowadzone przez Inspektorat działania, jak i przeprowadzone wcześniej kontrole (w 2000 r. i 2007 r. w odniesieniu do mogilnika w Lipowej) oraz wizja lokalna (w dniu 5 września 2006 r.) w miejscu prawdopodobnej lokalizacji mogilnika w Czatachowej, nie ustaliły ich lokalizacji.

Przeprowadzone (w okresie objętym kontrolą) dwie kontrole w Urzędzie Gminy Lyski, w tym kontrola w trybie art. 12 pkt 2 ustawy o NIK, dla ustalenia lokalizacji mogilnika w Raszczykach, także nie potwierdziły ani nie wykluczyły jego istnienia. W wyniku pierwszej z tych kontroli (w dniu 26 sierpnia 2009 r.) doprowadzono do wykonania badań georadarowych na nieruchomości, której właścicielem jest Agencja Nieruchomości Rolnych Oddział Terenowy w Opolu Administracja Mienia Niezagospodarowanego w Mikołowie, tj. w miejscu prawdopodobnego występowania komór mogilnika. Wprawdzie wyniki tych badań wskazały anomalie wskazujące na możliwość istnienia mogilnika, jednakże w wykonanych w tym obszarze wykopach liniowych, do głębokości gruntu rodzimego, natrafiono jedynie na puste opakowania po środkach ochrony roślin oraz na odpady komunalne i budowlane, co ustalono w trakcie drugiej kontroli, przeprowadzonej w dniu 3 czerwca 2011 r. pod kierownictwem NIK w Urzędzie Gminy Lyski. NIK ocenia pozytywnie działania podjęte po tej kontroli przez Panią Inspektor, polegające na wydaniu w dniu 15 czerwca 2011 r. zarządzenia pokontrolnego, w którym zobowiązała Wójta Gminy Lyski do informowania Inspektoratu o działaniach podejmowanych w celu ostatecznego potwierdzenia lub wykluczenia istnienia mogilnika w Raszczykach, poprzez jednoznaczne określenie stopnia zanieczyszczeń pestycydami gruntu w otoczeniu miejsca przypuszczalnej lokalizacji tego obiektu, z terminem realizacji: w miarę pozyskiwanych informacji. W związku z tą kontrolą Pani Inspektor skierowała również do przedstawionej Agencji pismo z dnia 17 czerwca 2011 r., w którym informowała, że dla potwierdzenia lub wykluczenia istnienia mogilnika w Raszczykach niezbędne jest przeprowadzenie wskaźnikowych analiz zanieczyszczenia środkami ochrony roślin gruntów (na obszarze wykraczającym poza obręb anomalii

stwierdzonych badaniami georadarowymi), w celu wykonania obowiązku wynikającego z Krajowego planu gospodarki odpadami 2010³, zgodnie z którym mogilniki powinny być zlikwidowane do końca 2010 r.

NIK pozytywnie ocenia współpracę Inspektoratu z Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego w zakresie likwidacji mogilników. W ramach tej współpracy Inspektorat m.in. przekazywał informacje i weryfikował dane o mogilnikach, a jego przedstawiciele oraz Urzędu Marszałkowskiego uczestniczyli w dniu 23 września 2010 r. w spotkaniu w sprawie lokalizacji mogilników. W wyniku ustaleń z tego spotkania, na którym omawiano m.in. zagadnienie braku możliwości technicznych wykonania odpowiednich badań georadarowych (teren zabudowany) dla lokalizacji mogilnika w Lipowej oraz możliwość wprowadzenia monitoringu wody w studni znajdującej się nieopodal miejsca prawdopodobnej jego lokalizacji, Inspektorat zdecydował o wykonaniu jednorazowo takich badań. Wyniki prób wody pobranej w dniu 13 maja 2011 r. przez laboratorium Inspektoratu z parametrami jakim winna odpowiadać woda do spożycia wykazały, że zarówno dla poszczególnych pestycydów (środków ochrony roślin) jak i dla ich sumy otrzymany wynik jest zdecydowanie poniżej tych parametrów.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani Inspektor prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen zawartych w tym wystąpieniu.

³ Uchwała Rady Ministrów Nr 233 z dnia 29 grudnia 2006 r. w sprawie „Krajowego planu gospodarki odpadami 2010” (M. P. z 2006 r. Nr 90, poz. 946).